ת"א 12301-04-19 שטיינקריצר נ' וקס

מספר בקשה:6

בפני **כבוד השופט רמי אמיר**

תובע **לירן שמואל יאיר רז שטיינקריצר**
ע"י ב"כ עו"ד יונתן רפפורט

נגד

נתבע **עומר וקס**
ע"י ב"כ עו"ד ערן קיכלמכר

החלטה

1. הובאה בפניי בקשה לסילוק על הסף של התביעה שבתיק זה בשל השתק עילה, וזהו העניין העומד להכרעתי.

2. התובע הגיש בתיק זה תביעה לסעד כספי ולמתן חשבונות נגד הנתבע, וזאת בגין שותפות שהתנהלה בין השניים, שותפות שבאה אל קיצה, ואשר הנתבע עשה שימוש בפירותיה ובנכסיה לשם האדרת הונו, על חשבונו של התובע, כך הכול לפי הנטען בתובענה.
הנתבע הכחיש את כל הנטען בתובענה, ובין היתר הדגיש בהגנתו כי לא הייתה שותפות בין השניים אלא שיתוף פעולה נקודתי ומיזם משותף, הא ותו לא.
תביעה זו תיקרא להלן: "**התביעה השנייה**".

3. קודם להגשת התובענה בתיק זה, הגישה חברה בבעלותו של התובע תביעה כספית נגד שתי חברות שבבעלותו של הנתבע. אף עניינה של אותה תביעה הוא בפעולות שנעשו במסגרת או אגב אותה שותפות או אותו מיזם משותף, תהא הגדרת הדברים אשר תהא.
החברות שבבעלות הנתבע הכחישו את אותה תביעה, וטענו טענות מטענות שונות כנגד חבותן הנטענת.
תביעה זו הוגשה בבית משפט השלום בנתניה, ותיקרא להלן: "**התביעה הראשונה**".

4. במסגרת הגנתו של הנתבע בתביעה השנייה טען הנתבע, בין היתר, כי יש להעמיד את ההליכים בתביעה השנייה בשל הליך תלוי ועומד, וזאת לנוכח התביעה הראשונה.
לטענת הנתבע בהגנתו כאן, אותם חובות נטענים של החברות שבבעלותו שנתבעו בתביעה הראשונה – הם חלק מהחשבונות המבוקשים בתביעה השנייה.
התובע התנגד לכך, וטען שאין להעמיד את ההליכים, וכי לא מדובר באותו עניין שתלוי ועומד בשני ההליכים.

5. שני הצדדים הודיעו בפתח ההליך בתביעה שבפניי, כי בעקבות הליך גישור אליו הופנו במסגרת התביעה הראשונה, הם הסכימו לקיים את הגישור "בשני התיקים במאוחד". כן התחייבו לדווח לבית המשפט בעניין התקדמות ההליך.

יש לציין, כי התובע בתיק שבפניי היה ועודנו מיוצג על ידי עו"ד אחד, בעוד שבתביעה הראשונה הייתה התובעת, היא החברה שבבעלות התובע, מיוצגת על ידי עו"ד אחרת. הנתבע בתיק שבפניי, והחברות שבבעלותו שנתבעות בתביעה הראשונה, מיוצגים על ידי אותו עו"ד בשני ההליכים.

6. הצדדים כולם נרתמו להליך הגישור, ואולם למרבה הצער לא הצליחו להגיע להסכמות, והליך הגישור לא צלח ובא אל סופו.

בשלב זה החלה מסכת "האירועים המשפטיים" נושא בקשת הסילוק על הסף שבפניי.

ב"כ התובע בתיק שבפניי "נטל את ההובלה" מצד התובע והחברה שבבעלותו, יזם פנייה אל ב"כ הנתבע והחברות שבבעלותו, והציע הסדר דיוני לעניין ההליכים המקדמיים בתיק שבפניי, וכן את דחיית התביעה הראשונה ללא הוצאות.

אם נדייק, וזאת אני למד מהאמור בתשובה לבקשה לסילוק על הסף ומהאמור בתגובה לתשובה, וכן מהתצהירים התומכים בהן ומנספחיהן, הרי שסדר הדברים הכרונולוגי היה כדלקמן:

- ביום 22/10/19 פנה ב"כ התובע לב"כ הנתבע והציע לו הסדר דיוני בהליכי הגילוי בתביעה השנייה (התביעה שבפניי), וכן הסכמה לדחיית התביעה הראשונה;
- ביום 29/10/19 השיב ב"כ הנתבע, כי הוא מסכים להסדר הדיוני בתביעה השנייה בכפוף למספר תיקונים שהציע, וכן כי קיבל בקושי רב את הסכמת מרשו לדחיית התביעה הראשונה ללא הוצאות; ובהתאם לכך נערכו נוסחים מוסכמים של בקשת הדחייה בתביעה הראשונה ושל ההסדר הדיוני בתביעה השנייה שבפניי;
- ביום 31/10/19 נעתר בית משפט השלום בנתניה לבקשה המוסכמת בתיק שבפניו ודחה את התביעה הראשונה ללא הוצאות;
- ביום 14/11/19 אישרתי את ההסדר הדיוני בעניין הליכי הגילוי בתיק שבפניי;
- וביום 26/11/19 הגיש הנתבע את הבקשה לסילוק על הסף של התובענה, היא הבקשה העומדת להכרעתי.

7. אקדים ואומר, כי אינני רואה צורך להכריע בשאלות המשפטיות שהועלו על ידי ב"כ שני הצדדים לעניין תחולתו האפשרית של הכלל של השתק עילה במקרה זה – הן מבחינת זהות העילות שבשתי התביעות (התביעה השנייה שבפניי, והתביעה הראשונה); והן מבחינת הקרבה המשפטית (Privity) בין הצדדים בתביעה השנייה שבפניי (התובע והנתבע) לבין הצדדים שבתביעה הראשונה (החברות שבבעלות התובע והנתבע, בהתאמה).

אהיה מוכן להניח לצורך העניין, כפי שטען ב"כ הנתבע, שאכן קיימת קרבה משפטית כזו בין בעלי הדין בשתי התובענות; וכי אכן יש קשר בין עילות התביעה, גם אם באופן של הכלה חלקית, כך שניתן לראות זאת כ"אותה עילה" לצורך הדוקטרינה של מעשה בית דין. ואולם לב העניין שצריך להכריע את דין הבקשה שבפניי מצוי בסוגיה אחרת לחלוטין – חובת תום הלב הדיוני, והאיסור על שימוש לרעה בהליכי משפט.

8. מקובל עלינו מתמיד, שאין לדרוש מבעלי דין "שיהיו מלאכים זה לזה", אם כי יש לדרוש ש"לא יהיו זאבים זה לזה", וחובת תום הלב הדיוני מחייבת שבעלי דין "יתנהגו זה כלפי זה כבני אדם הגונים וסבירים" (רע"א 305/80 **שילה נ' רצקובסקי** (04/06/81)).
הסטנדרט של תום הלב הדיוני הוא סטנדרט אובייקטיבי, "הלוקח בחשבון את נסיבותיו המיוחדות של המקרה, אך מעביר נסיבות אלה בכור ההיתוך של ההתנהגות ההגונה והסבירה" (שם).
אדגיש, כי מדובר ב"תום לב של יריבים", להבדיל למשל מ"תום לב של צדדים לחוזה". בכל זאת, אין מדובר בצדדים עם מטרה משותפת בצד האינטרסים האישיים הנוגדים, אלא ביריבים, כאשר ההליך המשפטי הוא "שדה הקרב" שלהם. אשר על כן, במנעד הרחב שבין "זאבים" לבין "מלאכים", היריבים במשפט רחוקים יותר מהמלאכים מאשר הצדדים לחוזה. ועדיין, יש סטנדרט מינימלי של הגינות, שמחייב גם את הצדדים למשפט.

9. ומהכלל אל הפרט, לענייננו.
אם היינו בוחנים זאת ממבט על או ממבט צד של הטרדן המתערב – לא היה עולה על הדעת, שב"כ התובע היה מסכים לדחיית התביעה הראשונה, בהנחה שהדבר היה גורר עמו את הדחייה על הסף של התביעה השנייה מטעם זה. אילו היה נכון להסכים לכך, או אילו היה אפילו מביא זאת בחשבון, הרי שהיה מסכים להגשת הודעה מוסכמת בשני התיקים על דחיית שתי התביעות. והנה, דווקא בהתייחס לתביעה השנייה שבפניי, הציע ב"כ התובע ופירט הסדר דיוני שעניינו המשך ניהול התיק.
גם ב"כ הנתבע היה חייב להבין שבכך מדובר, דהיינו בהמשך ניהול התיק שבתביעה השנייה לגופו. לכן הוצע לו הסדר דיוני לעניין גילוי מסמכים בתביעה השנייה, וזו גם המשמעות שעולה מהסכמתו להסדר זה, דהיינו שהתיק השני יתנהל לגופו.
כל "הוויכוח" בין ב"כ הצדדים לעניין דחיית התביעה הראשונה לא היה אלא לעניין ההוצאות שם, הא ותו לא. ב"כ הנתבע אישר שהצליח לשכנע את מרשו להסכים ולוותר על ההוצאות משום ש"תביעת רזאור מגיעה אל סיומה המוחלט ונדחית על הסף" (כך בעמוד 8 לתגובה לתשובה). גם במייל אותו שלח לחברו ביום 29/10/19 כתב ב"כ הנתבע, כי הצליח לשכנע את מרשו רק משום ש"התיק נסגר לחלוטין (כפי שהוסכם דחייה להבדיל ממחיקה)". "תביעת רזאור", ולא "תביעות" בלשון רבים; "התיק נסגר בדחייה כמוסכם" ולא "התיקים" נסגרו; ו"דחייה בהסכמה" בוודאי שהייתה רק בתביעה הראשונה.

9. ב"כ הנתבע טען בתגובה לתשובה, כי הוא לא יצר כל מצג בפני חברו, כאילו הוא מוותר על טענתו לדחייה על הסף של התביעה השנייה (התביעה שבפניי), ולכן אין למנוע אותו מלהעלות זאת. אך כפי שהראיתי, המצג האמור בהחלט הוצג, כאשר במקביל להסכמה לדחייה של התביעה הראשונה – ניתנה הסכמה להסדר הדיוני של המשך ניהול ההליכים בתיק כאן לגופו (הליכי גילוי).
יתרה מכך, לא מדובר בבקשה לסילוק על הסף של התביעה השנייה מטעם אחר, נפרד ועצמאי, כגון התיישנות של התביעה השנייה; אלא דווקא <u>בשל ועל יסוד</u> אותה דחייה <u>מוסכמת</u> של התביעה הראשונה, ותוך ניצול אותה הסכמה. בהקשר זה אבקש להבהיר, כי אינני סבור שעורך דין צריך לגלות לב"כ הצד שכנגד את הטקטיקה והתכניות שלו בתיק. מצד שני, כאשר צד אחד מגיע עם הצד השני להסכמה בעניין <u>מסוים</u>, אין זה ראוי שינצל את אותה הסכמה לעניין <u>אחר</u> ולרעת אותו צד שני, מבלי שלכל הפחות העמיד את אותו צד שני על כוונתו זו. ועניין אחרון זה נגזר מאותה חובה של תום לב דיוני, אפילו לפי הסטנדרט המצמצם-יחסית של "תום לב של יריבים".

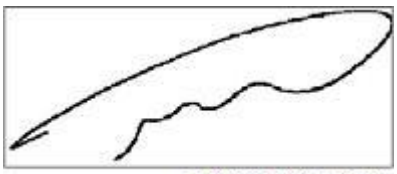
10. מקרה דומה לענייננו התעורר בע"א 9542/04 **רותם חברה לביטוח נ' דורי נחום** (02/01/06). גם שם היה מדובר בשתי תביעות בין צדדים זהים וקשורים, התנהל מו"מ לפשרה, הצדדים הסכימו לדחיית התביעה הראשונה, ולאחר דחייתה עתר הנתבע לדחיית התביעה השנייה בשל מעשה בית דין <u>עקב</u> דחיית התביעה הראשונה.
וכך פסק בית המשפט העליון:

> **"בענייננו יצר המשיב בפני המערערת מצג מפורש לפיו יחול הסכם הפשרה על התביעה הראשונה ועליה בלבד, בעוד שהתביעה השניה תמשיך להתברר. במהלך ניהול המשא ומתן ועד לאחר חתימת הסכם הפשרה וקבלת פסד הדין, הסתיר המשיב מן המערערת ומנציגיה את כוונתו לעשות שימוש בפסק הדין שבפשרה על מנת לסלק את התביעה השניה. <u>ברי כי לו היתה המערערת יודעת על תוכניתו זו של המשיב, לא היתה היא מסכימה לחתום על הסכם הפשרה שהביא את התביעה הראשונה לסיומה. בדרך הילוכו של המשיב יש טעם חמור לפגם. היא לוקה, לשיטתנו, בחוסר תום לב, ואין בידינו להכשירה</u>. משנתן המשיב, במסגרת המשא ומתן להסכם הפשרה, את הסכמתו המפורשת לכך שההליכים בתביעה השניה ימשכו, מנוע הוא מלטעון כי יש לדחות תביעה זו מטעמים שבפרוצדורה."**
> (ההדגשות שלי – ר.א).

11. סופו של דבר, אני דוחה את בקשת הסילוק על הסף של התביעה השנייה שבפניי מטעמים של חוסר תום לב דיוני וניצול לרעה של הליכי משפט על ידי המבקש-הנתבע.
בשים לב לכך שההכרעה בבקשה איננה לגוף התביעה, ולעובדה שהצדדים חסכו חקירות בעניין הבקשה – ישלם הנתבע לתובע את הוצאות הבקשה בסך 10,000 ₪ בלבד. התשלום תוך 30 ימים מהיום לידי ב"כ התובע.

המזכירות תשלח את ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ט"ו תמוז תש"פ, 07 יולי 2020, בהעדר הצדדים.

רמי אמיר, שופט